

“Rod i minska polja – od koncepta do primjene”

Budući su žene i muškarci različito pogođeni problemom mina i stoga trebaju biti pomognuti na različite načine, rod kao sastavni dio aktivnosti uklanjanja mina nipošto ne bi smio biti zanemaren. Kako bi takav pristup bio osiguran u buduću, Švicarska kampanja za uklanjanje mina izradila je izvještaj “Rod i minska polja – od koncepta do primjene”, koji istražuje napore na uključivanju rodnog pristupa kod akcija razminiranja. Taj je izvještaj izrađen od strane tima sektora za uklanjanje mina, uključiv političare, planere, donatore i organizacije, podupiruća tijela, npr. ženske grupe i organizacije.

Izvještaj ilustrira pitanje roda i aktivnosti protiv mina, pokazujući način na koji je rodni pristup shvaćen, prihvaćen ili odbačen, da li je uključen i ostvariv kroz pet promatranih zemalja uključenih u istraživanje. Izvještaj razmatra pitanje roda u pet segmenata protu-minskih aktivnosti (deminiranje/istraživanje, edukacija o opasnosti od mina(MRE), pomoć žrtvama i zagovaranje), te pokazuje dobre prakse rodne inicijative na samom terenu. Glavna poanta izvještaja jeste tvrdnja da rod nije samo pitanje jednakosti već također i pitanje kvalitete. Rezultati i utjecaj protu-minskih aktivnosti mogu biti snažno povećani uključivanjem rodne perspektive, obuhvatajući i uzimajući u obzir potrebe i brige svih.

Mitovi o rodno zasnovanom razminiranju

Mit 1: “Rodno zasnovano razminiranje donosi koristi samo ženama”

Uključivanje rodnog pristupa kod aktivnosti protiv mina tiče se i koristi svim članovima društva: ženama, djevojčicama, muškarcima i dječacima. Konkretni primjer jesu informacije ponuđene jednoj organizaciji od strane žena i muškaraca u minama pogođenim zajednicama, te formiranje istraživačkog tima sačinjenog od žena i muškaraca. Zbog njihova različitog znanja i iskustava, žene i muškarci mogu identificirati potpuno različita područja kontaminirana minama. Ovaj primjer pokazuje kako dragocjene informacije mogu biti dobivene ako su oni kao istraživači uključeni u grupu.

Mit 2: “Rod je kompleksan i skup za uključivanje u protu-minske aktivnosti”

Rod, unatoč njegovoj navodnoj kompleksnosti potpuno je primjenjiv u protu-minskim aktivnostima, neovisno o kraju, regionu ili kulturi. Rodni pristup može biti primjenjiv s malo sredstava i sa vrlo malim troškovima. Dobar je primjer rodnog pristupa izrada materijala za edukaciju o opasnosti od mina koji osigurava da se žene, muškarci, djevojčice i dječaci prepoznaju u danom okolišu. Takve vježbe imaju vrlo male troškove a osiguravaju da takav materijal ne isključi ni jedan spol već da uključuje sve članove zajednice.

Mit 3: “Kultura i običaji su glavne prepreke za uvođenje roda u protu-minske aktivnosti”

Kultura i religija često se uzimaju kao argumenti za izbjegavanje rodnog pristupa u protu-minskim aktivnostima, pozivajući se na ‘posebnost situacije’ u pojedinoj zemlji. Međutim, tamo gdje se izvrše empirička istraživanja, dobiveni rezultati pokazuju obrnutu situaciju. Ustvari, izgleda da neznanje i nedostatak volje predstavljaju stvarne prepreke. Širom svijeta organizacije su uspješno uposlile žene deminerke na terenu gdje su druge organizacije ustvrdile da su takve operacije ‘nemoguće’. Na primjer, tamo gdje se proces uključivanja

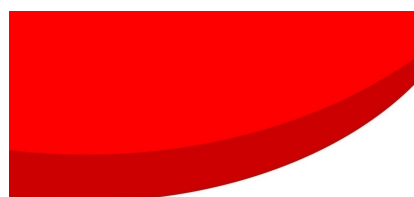
vršio kroz rodni pristup i promjenu mišljenja i ideja, takve organizacije naprosto nisu pronašle te navodne kulturne i tradicionalne prepreke.

Mit 4: “Rodni pristup jednostavno znači zapošljavanje žena”

Mnoge organizacije vjeruju kako su uključili rodni pristup samom činjenicom da su zaposlili žene. Istina je kako zapošljavanje, na primjer, žena deminerki čini jedan izvrstan način osiguranja ženskog sudjelovanja u potu-minskim aktivnostima. To se dogodilo u Laosu, Kambodži, Libanonu, da spomenemo samo neka mjesta, gdje te žene imaju ulogu preteče i uzora za druge žene. Međutim, često zapošljavanje žena u deminiranju ustvari pojačava stereotipe, po kojima ženama više odgovaraju poslovi u administraciji, rehabilitaciji i obrazovanju nego u deminiranju, koji poslovi se tradicionalno vide kao muški. Zapošljavanje žena je samo jedan dio uvođenja rodnog pristupa, ali nedovoljan da osigura oboje – njegov kvalitet i kvantitet.

Jeste li znali da...

- Godine 2006. registrirano je 5.751 slučaj ozljeda od mina i eksploziva zaostalih iz rata, pri čemu muškarci čine 89%?
- Zbog rodne nejednakosti kod pomoći žrtvama, žene ne dobivaju adekvatnu hitnu medicinsku pomoć, što rezultira većom stopom kobnih posljedica po žene (43%) nego po muškarce (29%)?
- Neka istraživanja pokazuju da su supruge preživjelih žrtava mina izložene većem riziku obiteljskog nasilja?
- Žene i muškarci imaju nejednako pravo pristupa zemlji nakon što je očišćena od mina?
- Unatoč činjenici da su muškarci više izloženi nesrećama, obrazovanje o riziku od mina češće pohađaju žene?
- Zvanična definicija ‘žrtve’ ne uključuje samo preživjele žrtve mina (uglavnom muškarce) nego i one (uglavnom žene) koji žive sa, ovise od i koje daju skrb preživjelima?



Gender and Landmines from Concept to Practice



Swiss Campaign to Ban Landmines

